

SFAH

Arbejdernes historie i Danmark

SFAH's bestyrelse har vedtaget at udgive en fremstilling af den danske arbejderklasses og arbejderbevægelses historie til erstatning for "Kampen for en bedre tilværelse". I lighed med den forrige skal den nye udgivelse kunne anvendes både som grundbog og som opslagsværk, men enkelttemaer skal behandles mere i dybden end i den ældre snævert kronologiske fremstilling. Værket, der vil blive indroduceret nærmere i et senere nummer af Arbejderhistorie, skal efter planen være færdigt i slutningen af 2004.

SFAH's bestyrelse

Udgivelser

BzG's efterfølger

Jahrbuch für Forschungen zur Geschichte der Arbeiterbewegung er på sin vis et nyt tidsskrift, samtidig med at det er fortsættelsen af det i 1959 oprettede Beiträge zur Geschichte der Arbeiterbewegung (BzG). BzG blev udgivet af instituttet for marxisme-leninisme og kom selvfølgelig sammen med instituttet ud i modvind i 1990. Det lykkedes dog at fortsætte med en forening som udgiver. Der var imidlertid problemer med distributionen, og i 1997 blev der indgået en aftale med forlaget trafo i Berlin om den videre udgivelse. Forlaget kunne ikke leve op til sine forpligtelser, og foreningen opsagde siden aftalen. Forlaget fastholdt imidlertid, at tids-

skriftet var overgået til forlagets eje og fik medhold i dette ved en retssag. Siden da er nedgangen for BzG fortsat. I 2002 er der foreløbig kun udkommet et nummer.

De hidtidige udgivere har på den baggrund besluttet at udgive et nyt tidsskrift, der er planlagt til at udkomme tre gange årligt med mindst 660 sider. I 2002 er dette mål overskredet, idet sidetallet er kommet op over det planlagte, med et varierende sidetal fra nummer til nummer.

Redaktionen har dels fastholdt nogle af de af veletablerede rubrikker fra det gamle tidsskrift, dels benyttet lejligheden til at bryde med traditionerne og udvide den indholdsmæssige ramme. Samtidig søger den at få nye forfattere til at skrive til tidsskriftet (man ser gerne bidrag fra udenlandske forfattere og om internationale emner i form af artikler, anmeldelser, konferenceberetninger osv.). Det internationale spektrum er udvidet, og ligeledes er der ansatser til at tage andre emner op. F.eks. findes i nr. 2 en artikel om fotografi i en fabrik i DDR og en lokalhistorisk artikel om kommunistisk modstand mod nazismen i Hamborg (heri undersøges forskellige kommunistiske oppositionsgrupper, inkl. deres forbindelser til Danmark). Hefte nr. 2 belyser i flere artikler betydningen af SED's anden partikonference i 1952, mens emnet for nr. 3 er den internationale arbejderbevægelse i første tredjedel af det 20. århundrede. For nr. 3 i 2003 er emnet planlagt til at være nazisternes magtovertagelse i januar 1933 og følgerne for Tyskland og Europa.

I tilslutning til artiklerne offentliggøres hyppigt centrale dokumenter. Tidsskriftet er læse-

Redaktion:
Carsten Frimand
Bjørn Schreiber Pedersen

værdigt og prisen rimelig: 35 euro pr. årgang (ca. 260 kr.). Det kan bestilles hos redaktionen på adressen: Weydingerstr. 14-16, D-1078 Berlin, eller på e-mail: mayer.berlin.pb@t-online.de

Gerd Callesen

Bidrag til rekonstruktionen af Marx' økonomiske teori

Det har ikke været særlig kendt i den vestlige marxisme-diskussion, at der også i DDR og Sovjetunionen fandtes en diskussion om „rekonstruktionen“ af, hvad Marx egentlig mente, hvad hans hensigt var med Kapitalen, hvordan planen så ud, og hvordan Marx søgte at realisere den, da han endnu kunne arbejde. Hvordan skulle de forskellige meget ufærdige manuskripter indordnes og samordnes? Udgifterne af årbogen Beiträge zur Marx-Engels-Forschung har i november 2001 afholdt et seminar om Wolfgang Jahn, som åbenbart var den førende rekonstruktions-teoretiker i DDR og samtidig redaktør på flere bind i MEGAs 2. afdeling, Kapitalen og dens forarbejder. Desuden var han redaktør på det tidsskrift, som redaktionsgruppen af disse bind udgav, Arbeitsblätter zur Marx-Engels-Forschung (tidsskriftet findes tilsyneladende ikke i ret mange vestlige biblioteker, men hos ABA).

Bidragene til Wolfgang Jahn-seminaret er nu udgivet. Det mest omfattende hidrører fra Carl-Erich Vollgraf (s. 33-66),

der har medvirket ved udgivelsen af i det mindste ét bind af MEGA's 2. afdeling, og som arbejder på at afslutte bind II-14. Her beskæftiger han sig med Marx' arbejde på Kapitalens tredje bind i 1870-erne og 1880erne. Marx arbejdede videre, men kom som bekendt aldrig til en afslutning.

E. Galander (s. 7-12) fra den oprindelige arbejdsgruppe i Halle fremsætter overvejelser vedrørende Jahns forskning om Marx' 6-bindsplan for Kapitalen. Halle-gruppen arbejdede intensivt med udviklingen af Marx' plan, men blev forhindret i arbejdet på udgivelsen af hans manuskripter i 1990; det havde ikke længere samme prioritet. Samme emne optager Michael Heinrich (s. 92-101), der især beskæftiger sig med brud i Marx' teoretiske udvikling. Rolf Hecker (s. 81-89) omtaler i sin artikel bl.a. en række diskussioner i Moskva i 1970erne, som medførte at V. P. Schkredov blev tvunget bort fra universitetet, fordi hans teoretiske diskussion var for kontroversiel på daværende tidspunkt. Ljudmilla Vasina går ind på den sovjetiske diskussion med fokus den fremtrædende politøkonom Vitalij S. Vygodskij, hvis afhandlinger også delvis var kendt i Vesteuropa.

Til trods for, at flere af bidragene er præget af oplægsholdernes personlige erindringer, fremstår der et billede af en diskussion med relevans for kritikken af den politiske økonomis udvikling, en diskussion, der først sent

nåede over på den vestlige side af Elben.

In memoriam Wolfgang Jahn. Der ganze Marx. Alles Verfasste veröffentlichten, erforschen und den „ungeschriebenen“ Marx rekonstruieren, Kolloquium Halle 3. november 2001. Berliner Verein zur Förderung der MEGA-Edition: Wissenschaftliche Mitteilungen Heft 1, Argument Verlag, Berlin 2002, ISBN 3-88619-649-6, _ 6.90.

Gerd Callesen

Projekter og afhandlinger

ABA har i perioden frem til den 21. november 2002 modtaget meddelelser om følgende projekter og afhandlinger, som er under udarbejdelse:

Lejernes Landsorganisations historie

Speciale

Lejernes Landsorganisation er Danmarks ældste lejerforening. Alligevel kender organisationen ikke sin egen historie. Man ved end ikke, hvornår den blev til. Formålet er at skrive lejerbevægelsens historie med udgangspunkt i Lejernes LO i Hovedstaden.

Forventes færdiggjort i efteråret 2002 – sommeren 2003.

*Lise Flohr Koch / Innovo
Nørrebrogade 34, 3. tv.
2200 København N
Tlf. 22 48 62 40*